

[Christmas Møller.]

Efterhaanden som Kravet blev rejst om, at der paa det økonomiske Omraade skulde gøres noget, i første Række for Landbruget, begyndte Regeringen at udarbejde et Forslag og begyndte at forhandle med henholdsvis Landbo- og Husmandsorganisationerne, og ingen kan naturligvis have det fjerneste imod, at Landets Regering fører en saglig og en faglig Forhandling med Bøndernes og Husmændenes Repræsentanter, men jeg tror ogsaa, jeg har Lov til at sige, at den Forhandling, man førte med disse, var langt, langt udenfor, hvad ret og rimeligt var. Der er aldeles ikke Grund til for Landbo- og Husmandsforeninger at sidde og diskutere saadanne politiske Spørgsmaal som, hvorledes Formueskatten skal være, hvorledes eventuelle Militærbesparelser skal være, med Regeringen. Det har disse Organisationer, som tæller saa mange i Anskuelse forskellige Medlemmer indenfor deres Rækker, intet som helst med at gøre, og jeg tror ogsaa, at meget vide Kredse, ogsaa i dette Ting, vil være enige med mig, naar jeg siger, at de politiske Forhandlinger bør foregaa paa Rigsdagen og ikke foregaa ved Udentingsforhandlinger, saaledes som Regeringen forsøgte det. Mit Parti deltog jo ikke i disse Forhandlinger, mit Parti var ikke nærværende, saaledes som de tre andre Partiers Repræsentanter var, og det har i hele Sommeren set ud til, at Statsministeren interesserede sig overmaade lidt for, hvad det konservative Folkeparti ønskede og vilde. Om Tiden videre frem vil berettigede et saa overlegent Standpunkt fra Statsministerens Side, og om dette nu ogsaa kan holde, ja, dette kan kun Tiden vise, jeg tror det ikke.

Men naar man skal bedømme det Arbejde, som, om jeg saa maa sige, under almindelige Vilkaar skal udføres her i Landet, vil det være naturligt først og fremmest at foretage en Undersøgelse af, hvorledes de økonomiske Forhold i Virkeligheden stiller sig herhjemme, og dér vil der være god Grund for mig til overfor dette høje Ting først at henvise til de økonomiske Betragtninger, som blev fremsat fra konservativ Side i Efteraaret 1930, hvor vi klart og tydeligt gav Udtryk for, at Landets produktive Apparat var i Orden, at de økonomiske Forhold herhjemme i den Forstand var gode nok, at først og fremmest Landets Hovederhverv, men ogsaa de andre Erhverv, havde de økonomiske Forhold saaledes i Orden, at man kunde sige, at der var sket en mægtig Produktionsforbedring i Løbet af den sidste Snæs Aar. Ser vi herpaa i første Række, og drager vi en Sammenligning

mellem Aarene 1913 og 1930, vil vi for Landets Hovederhverv se, at der vel er sket en Fordobling af Produktionen, ja, paa en Række Omraader er Produktionen mere end fordoblet, og den Udvikling, som har fundet Sted paa hele dette Omraade, er jo med Voldsomhed øget i Løbet af de første Maaneder af 1931. Jeg nævner, hvorledes vor Landbrugsudførsel gennem 1931 er steget i mægtigt Omfang. Fra 1929 til 1930 steg vor Udførsel af Smør fra 158 Mill. kg til 168 Mill. kg, men de første 7 Maanedes af 1931 er Forholdet dette, at der er en Forøgelse paa 2,3 Mill. kg i Forhold til de tilsvarende Maanedes af 1930. For Æggenes Vedkommende var der en voldsom Forøgelse af Udførselen fra 1929 til 1930, men til Trods herfor var Forholdet i de første 7 Maanedes af 1931 dette, at der var en Forøgelse paa 4 Millioner Snese i Forhold til, hvad vi havde udført i 1930. Ser vi paa Baconeksporten, ser vi, at medens vi i 1929 eksporterede 248 Mill. kg Bacon og i 1930 eksporterede 306 Mill. kg, er Forholdet dog det, at vi trods denne mægtige Forøgelse i de første 7 Maanedes af 1931 eksporterede 213 Mill. kg mod 160 Mill. kg i 1930 i de samme 7 Maanedes.

Det, der er det store Problem for Landbruget, er ikke, om det kan producere Varer i tilstrækkelig Mængde, eller om det kan producere Varer af tilstrækkelig Godhed, men det, der er Problemet for Landbruget, er, om det til lønnende Priser kan finde Afsætning for de Varer, det producerer, og dette Spørgsmaal, som nu i saa voldsom Udstrækning fremtræder for Landbruget, ja, det var allerede opstaaet inden den nuværende akutte Krise, men det bliver i endnu højere Grad *under de nuværende Forhold* et Spørgsmaal, om man til lønnende Priser kan finde Afsætning for de Varer, der kan produceres.

Tager man videre de økonomiske Forhold, saaledes som de var, inden Pengekrisen rigtig brød ud, med i Betragtning, tror jeg, heller ikke, man vil kunne bestride, at paa en Række Omraader var vore økonomiske Forhold gode. Ser vi paa vor Gæld til Udlandet, kan vel en og anden mene, at det vilde være heldigere, navnlig i en Situation som denne, om vi ikke havde Kreditforeningsobligationer og andre danske Værdipapirer liggende i Udlandet, som kunde volde os Vanskeligheder, men nægtes kan det ikke, at den Gæld, vi har til Udlandet, paa 1000 Mill. Kr., i Dag ikke er større end den, vi havde til Udlandet i 1913—14, og den Betalingsbalance, det danske Samfund har haft i